

Eelotsuse tulemusliku taotlemise võimalikkus esimese astme kohtus

Mag. iur. Tiina Pappel

Tallinna Halduskohtu kohtunik

Kui vaadelda Euroopa Kohtu statistikat eelotsusetaotluste kohta liikmesriikide kohtute lõikes kuni aastani 2011, (k.a)¹ ilmneb, et valdava enamuse eelotsusetaotlustest on esitanud kõrgeimaks kohtuks mitteolevad kohtuasutused, kellel on Euroopa Kohtu praktika järgi eelotsuse taotlemise õigus, mitte kohustus². Eestist on ka käesolevat aastat arvesse võttes kaks eelotsusetaotlust seni esitanud Riigikohus, neli Tartu Ringkonnakohus ning kolm Tallinna Halduskohus³. Eesti kohtute eelotsusetaotlusi ühendavaks jooneks on see, et need on esitatud haldusajades ning kõik peale ühe puudutavad Euroopa Liidu õiguse tõlgendamist. Kas eelotsuse küsimine juba esimeses kohtuastmes võiks olla ka tulemuslik? Analüüsis Tallinna Halduskohtu praktikat, võib samaaegselt vastata nii „jah“ kui ka „ei“.

Ettekanne käsitleb lähemalt Tallinna Halduskohtust Euroopa Kohtule esitatud kolme eelotsusetaotlust ning analüüsib, miks neist vaid ühte⁴ võib pidada tulemuslikuks ning kahte⁵ pigem mitte. Kokkuvõtlikult jõuab ettekanne autor isikliku kogemuse põhjal veendumusele, et kõiki vaidluse olulisi aspekte hõlmav eelotsusetaotlus võib vaidluse lõpetada juba esimese astme kohtus, samas kui ebapiisavalt sõnastatud taotlus võib asja lõplikku lahendust aastaid edasi lükata. Üleliigse laovaru kaasustele sarnaseid juhtumeid, kus põhiline vaidlusküsimus kohtumenetluse kestel sedavõrd transformeerub, et eelotsusetaotlustele Euroopa Kohtu poolt esitatud vastused enam asjade lahendamise tulemust ei määra, on ilmselt siiski üksikuid, mistõttu tuleks esimese astme kohtunikke julgustada kasutama oma õigust kahtluse korral Euroopa Kohtu poole pöörduda.

---

¹ http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2012-06/ra2011_statistiques_cour_et.pdf

² Euroopa Kohtu 15. juuli 1964. aasta otsus kohtuasjas 6/64: *Costa vs ENEL*, EKL 1964, lk. 1141

³ <http://www.nc.ee/?id=872>

⁴ OÜ Pärlitigu vs Maksu- ja Tolliamet, haldusasi 3-07-739

⁵ AS Balbiino vs Põllumajandusministeerium ning Maksu- ja Tolliamet, haldusasi 3-07-902 ja AS Rakvere Lihakombinaat vs Põllumajandusministeerium ning Maksu- ja Tolliamet, haldusasi 3-07-845